

держави і саме для цього органи держави, що його утворюють, наділяються державно-владними повноваженнями.

Література:

1. Загальна теорія держави і права / за ред. М. В. Цвіка, В. Д. Ткаченка, О. В. Петришина. — Х. : Право, 2002.
- 1 Державне управління в Україні: наукові, правові, кадрові та організаційні засади: навч. посіб. / за заг. ред. Н. Р. Нижник, В. М. Олуйка. — Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львів. політехніка», 2002.
- 2 Скакун О. Ф. Теорія держави і права: підручник / О. Ф. Скакун. — Х. :Консум, 2001.4. <http://bibl.com.ua/pravo/243/index.html>
- 3 Кулак Н.В. Актуальні питання правового статусу добровольчих формувань в Україні./ Н.В. Кулак // Часопис Київського університету права – 2016. – № 4.

УДК 340.0

ПРИНЦИПИ ПРАВА: ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ

Студент Є. С. Шевчук гр. БП-15

Наук. керівник к.н. з держ. упр. Н.В. Кулак

Київський національний університет технологій та дизайну

Принципи права - це основні ідеї, вихідні положення, які закріплені в законі, мають загальну значущість, вищу імперативність (веління) і відображають суттєві положення права.

Принципи права впливають на весь процес підготовки нормативно-правових актів, їх видання, встановлення гарантій дотримання правових вимог. Вони є основним критерієм для правотворчої, правозастосовної та правоохоронної діяльності державних органів. Від рівня їх дотримання залежить стабільність та ефективність правової системи.

Принципи права об'єктивно зумовлені економічним, соціальним, політичним ладом суспільства, що існує в певній країні, соціальною природою держави і права, характером пануючого політичного і державного режиму, основними принципами побудови і функціонування політичної системи певного суспільства.

Так, наприклад, принципи побудови і функціонування феодального права докорінним чином відрізняються від принципів побудови і функціонування рабовласницького чи сучасного права.

Як правило, принципи права закріплюються прямо в законодавчих актах (статтях, преамбулах конституцій, законів, або ж впливають зі змісту конкретних правових норм.)

У науковій і навчальній літературі використовується цілий ряд критеріїв класифікації принципів права і відповідно підрозділи їх на різні групи. В

залежності від типу права вони класифікуються на принципи права, властиві рабовласницькому, феодальному, капіталістичному і соціалістичному праву. Виділяються також принципи, властиві праву, перехідному від одного типу до іншого. У залежності від свого характеру принципи права поділяються на соціально-економічні, політичні, ідеологічні, етичні, релігійні та спеціально-юридичні.

Існують спеціально-юридичні принципи права - це соціальні принципи, але перекладені на мову права, юридичних конструкцій, правових засобів і способів їх забезпечення. До спеціально-юридичних принципів права відносять:

1) принцип загальнообов'язковості норм права для всього населення країни і пріоритету цих норм перед всіма іншими соціальними нормами;

2) принцип несуперечності норм, що складають чинне право, і пріоритет закону перед іншими нормативно-правовими актами;

3) принцип підрозділу права на публічне і приватне, на відносно самостійні галузі та інститути;

4) принцип відповідності між об'єктивним і суб'єктивним правом, між нормами права і правовими відносинами, між правом і його здійсненням;

5) принцип соціальної свободи, рівності перед законом і судом, рівноправності;

6) принцип законності і юридичної гарантії прав і свобод особистості, зафіксованих у законі, зв'язаність нормами закону діяльності всіх посадових осіб та державних органів;

7) принцип справедливості, виражений у рівному юридичному масштабі поведінки й у пропорційності юридичної відповідальності суворой допущеному правопорушенню;

8) принцип юридичної відповідальності тільки за винне протиправне поведінку і визнання кожного невинним до тих пір, поки провина не буде встановлена в судовому порядку; принцип презумпції невинуватості;

9) принцип неприпустимості зворотної сили законів, що встановлюють нову або більш тяжку юридичну відповідальність, гуманності покарання, сприяє виправленню засудженого. Крім названої градації принципи права поділяються на групи в залежності від того, чи поширюються вони на всю систему права, на кілька галузей або ж на одну галузь права. У відповідності з даним критерієм принципи права, що поширюються на всю систему права і визначають її характер, зміст, найбільш важливі її особливості і риси, іменуються загальними принципами. Серед них зазвичай називають принципи соціальної справедливості, гуманізму, рівноправності, законності в процесі створення і реалізації норм права, єдності юридичних прав і обов'язків, демократизму.

Принципи права є однією з важливих категорій сучасної юридичної науки і це не випадково, тому що принципи права об'єктивно властиві праву, саме в принципах права відбито його сутність у всьому різноманітті. Принципи права значною мірою визначають специфіку і зміст будь-якої правової системи. Тому з ними пов'язані першорядні питання загальнотеоретичного

правознавства. Аналіз особливостей, функцій, системи і змісту принципів права дозволяє виявити основи формування системи права, специфіку тієї чи іншої правової системи.

Література:

1. Алексєєв С.С. Держава і право. Поч. курс / 3-є изд., перераб. і доп. - М.: Юрид. лит., 1996.
2. Венгеров А.Б. Теорія держави і права: Учеб. для юрид. вузів / А.Б. Венгеров. - 3-є вид. - М.: Юриспруденція, 2000.
3. Головістікова О.М. Теорія держави і права: Питання та відповіді / О.М. Головістікова, Ю.А. Дмитрієв. - М.: Юриспруденція, 2001.
4. Григоніс Е. П. Теорія держави і права: Курс лекцій / Е.П. Григоніс - СПб. та ін: Пітер: Пітер бук, 2002.

УДК 340.

СИСТЕМА ПРАВА ТА ЇЇ ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ

Студент Г.В. Агашкова, гр. БП-1-16

Наук. керівник к.н. з держ. упр. Н.В. Кулак

Київський національний університет технологій та дизайну

Дослідження особливостей функціонування і розвитку національної системи права в умовах глобалізації неможливе без з'ясування методологічно важливих питань щодо поняття, змісту, структури системи права, її співвідношення з близькими, але не тотожними поняттями, насамперед, правовою системою та системою законодавства.

Із загальної теорії систем найбільш важливими є загальні уявлення про структуру систем («первинні» елементи, взаємини між ними, закони композиції, що обмежують ці відносини – «системоутворюючий фактор», закон системності (будь-який об'єкт можна представити як систему (об'єкт-систему), і будь-який об'єкт-система належить хоча б одній системі об'єктів даного роду), поняття середовища (оточення) системи, поняття ізоморфізму й поліморфізму й закон системного ізоморфізму (системної подібності). Досить важливим аспектом аналізу систем і їхніх взаємин з іншими системами є аналіз властивостей симетрії, асиметрії, дисиметрії систем та тісно пов'язаних з ними понять «гармонія» і «дисгармонія» [2].

Система права — це об'єктивно обумовлена структура (будова) права, що виражає внутрішню узгодженість і єдність юридичних норм і одночасно їх поділ на відповідні галузі та інститути [2].

Система права показує, з яких частин складається право і як вони співвідносяться між собою; характеризується об'єктивністю, узгодженістю правових норм, єдністю, диференціацією. Система права — явище об'єктивне,